

PWYLLGOR: PWYLLGOR ARCHWILIO A LLYWODRAETHU

DYDDIAD: 28 MEDI 2017

TEITL: RHEOLAETH TRYSORLYS 2017/18 –
ADOLYGIAD CANOL BLWYDDYN

PWRPAS: Mae Côt Ymarfer CIPFA yn argymhell y dylid cynhyrchu adroddiad ar wir weithgarwch Rheolaeth Trysorlys y Cyngor yn ystod y flwyddyn ariannol gyfredol.

ARGYMHELLIAD: DERBYN YR ADRODDIAD ER GWYBODAETH

AWDUR: DAFYDD L EDWARDS, PENNAETH CYLLID

CRYNODEB GWEITHREDOL

Yn ystod y cyfnod pum mis rhwng 1 Ebrill a 31 Awst 2017, arhosodd gweithgarwch benthycu'r Cyngor o fewn y cyfyngiadau a osodwyd yn wreiddiol. Nid oedd unrhyw fanciau lle'r oedd y Cyngor wedi adnau arian wedi methu ad-dalu.

1. CEFNDIR

Mae Cod Ymarfer y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth ar gyfer Rheoli Trysorlys (Cod TM CIPFA) yn ei gwneud yn ofynnol bod cynghorau yn adrodd ar berfformiad y swyddogaeth rheoli trysorlys o leiaf ddwywaith y flwyddyn (canol y flwyddyn a diwedd y flwyddyn). Mae'r adroddiad hon yn darparu diweddariad canol blwyddyn.

Cymeradwywyd Strategaeth Rheoli Trysorlys y Cyngor ar gyfer 2017/18 gan y Cyngor llawn ar 2 Mawrth 2017, a gellir ei weld ar y we yn <https://democratiaeth.cyngor.gwynedd.gov.uk/ielistdocuments.aspx?cid=130&mid=1657&ver=4&>

Mae'r Cyngor wedi benthycu a buddsoddi symiau sylweddol o arian ac mae felly'n agored i risgiau ariannol, gan gynnwys colli cronfeydd a fuddsoddwyd ac effaith referniw cyfraddau llog sy'n newid. Mae adnabyddiaeth lwyddiannus, monitro a rheolaeth risg yn ganolog i'r strategaeth rheolaeth trysorlys y Cyngor. Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys gweithgaredd y trysorlys a'r monitro risg a rheolaeth risg cysylltiedig.

2. Y CYD-DESTUN ALLANOL

Roedd mynegai Chwyddiant Pris Defnyddiwr DU (CPI) yn codi dros y chwarter cyntaf 2017/18 ac roedd y data ar gyfer mis Mai yn dangos CPI ar 2.9%, y lefel uchaf ers Mehefin 2013. Roedd effaith y disgyn mewn prisiau tannwyd wedi gosod yn erbyn y codiadau yn nifer o'r categorïau eraill yn y 'fasged' CPI tra bod y gostyngiad mewn sterling yn dilyn canlyniad y refferendwm Mehefin 2016 yn dal i fwydo trwodd i brisiau mewnforio uwch.

Roedd Prif Weinidog Theresa May wedi galw Etholiad Cyffredinol annisgwyl yn fis Mehefin, er mwyn datrys ansicrwydd a gyda'r gobraith ennill mandad gwell wrth ddechrau'r drafodaeth Brexit ar ddod. Mae'r canlyniad annisgwyl wedi arwain at lywodraeth Geidwadol leiafrifol mewn trefniant gyda'r Democratic Unionist Party. Mae'r cyfyngder gwleidyddol hwn yn golygu ansicrwydd gwleidyddol lefel uwch, beth bynnag mae'r potensial ar gyfer 'hard Brexit' yn llai, sydd yn lleihau'r problemau economaidd cysylltiedig ar gyfer economi'r DU yn dilyn 'dim del' neu gytundeb masnach anffafriol.

Mae'r ymateb gan y marchnadoedd yn dilyn canlyniad yr Etholiad wedi bod yn eithaf distaw ac mae hyder busnes yn dibynnu ar gynnydd (neu dim) trafodaethau Brexit, os yw cytundebau a threfniadau masnach yn diweddu'n llwyddiannus ac os yw'r DU yn parhau fel rhan o undeb tollau'r UE yn dilyn ymadawiad y wlad o'r UE.

Yn y sefyllfa ansicr yma, mae Arlingclose yn disgwyl bydd y Banc Lloegr edrych trwodd cyfnodau chwyddiant uchel a pharhau gyda'r safiad isel yn hwy ar gyfer polisi cyfraddau llog am gyfnod estynedig.

Roedd rhai newidiadau i'r asesiadau credyd yn ystod y cyfnod. Roedd rhai newidiadau cyfraddau credyd yn ystod y cyfnod. Roedd Moody yn israddio safon tymor hir Standard Chartered Bank i A1 o Aa3 ar y disgwyliad bydd buddioldeb y banc yn is yn dilyn ymdrechion y rheolwyr i dynnu risg oddi wrth ei fantolen. Mae'r asiantaeth hefyd wedi cadarnhau safon tymor hir Royal Bank of Scotland a NatWest ar Baa1.

3. CYD-DESTUN LLEOL

Ar 31/3/2017, mesurwyd angen sylfaenol y Cyngor i fenthycia er dibenion cyfalaf fel caiff ei fesur gan y Gofyn Benthycia Cyfalaf (CFR) yn £173.5m, tra roedd y cronfeydd ar gael i ddefnyddio fel cyfalaf gweithio, sef yr adnoddau sylfaenol sydd ar gael i'w buddsoddi, yn £68.5m. Roedd gan y Cyngor £111m o fenthyciadau a £29m o fuddsoddiadau.

Strategaeth gyfredol y Cyngor yw cynnal benthyciadau a buddsoddiadau islaw eu lefelau sylfaenol, a elwir yn benthycia mewnol er mwyn i leihau risg a chadw costau llog isel.

Mae sefyllfa rheolaeth trysorlys ar 31 Awst 2017 ac mae'r newid yn y chwarter yn dangos yn y tabl isod.

	31.3.17 Balans £m	5 mis Symudiad £m	31.8.17 Balans £m	31.8.17 Cyfradd %
Benthyciadau Tymor Hir	108	0	108	5.8
Benthyciadau Tymor Byr	3	(2)	1	10.6
Total borrowing	111	(2)	109	5.7
Buddsoddiadau Tymor Hir	2	0	2	1.8
Buddsoddiadau Tymor Byr	26	5	31	0.4
Arian a Cyfwerth Arian	1	17	18	0.3
Cyfanswm Buddsoddiadau	29	22	51	0.4

4. Y STRATEGAETH FENTHYCA

Ar 31/8/2017, roedd gan y Cyngor £109.7m o fenthyciadau (lleihad o £2.2m ers 31/3/2017), fel rhan o'i strategaeth i ariannu'r rhaglenni cyfalaf y flwyddyn flaenorol.

Nid yw'r Cyngor yn disgwyl benthyc yn ystod 2017/18.

Erys fforddiadwyedd a'r "gost cario" yn ddylanwadau pwysig ar strategaeth fenthycia'r Cyngor yn ogystal â'r ystyriaeth, o ran unrhyw fenthycia a wnaed cyn bod angen yr arian, y byddai'n rhaid buddsoddi'r elw yn y marchnadoedd arian ar raddfa llog gymharol is na chost y benthyciad. Gan fod llog tymor byr wedi aros yn is na'r cyfraddau tymor hir, ac yn debygol o aros yn is, mae'r Cyngor wedi penderfynu ei bod o'n fwy cost effeithiol yn y tymor byr i ddefnyddio adnoddau mewnol yn lle benthyc.

Cafodd y buddion o fenthycia mewnol eu monitro'n rheolaidd yn erbyn y potensial o greu costau ychwanegol trwy ohirio benthycia tan y dyfodol, pan ragwelir y bydd cyfraddau benthycia tymor hir yn codi. Mae Arlingclose yn cynorthwyo'r Cyngor gyda'r 'gost cario' a'r dadansoddiad elw a oedd yn dangos nad oedd gwerth mewn benthycia o flaen llaw ar gyfer gwariant cynlluniedig yn y blynyddoedd i ddod.

Sefyllfa Benthycia 31.08.17

	31.3.17 Balans £m	5 Mis Symudiad £m	31.8.17 Balans £m	31.8.17 Cyfradd %
Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (PWLB)	95 16	(2) 0	93 16	5.8 4.2
Banc (tymor hir)				
Cyfanswm Benthyciadau	111	(2)	109	5.5

Diweddariad ar y Gyfradd Sicrwydd Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (PWLB)

Roedd y Cyngor yn gymwys i fenthycia ar y 'Raddfa Sicrwydd' (0.20% islaw cyfradd safonol PWLB), am gyfnod o 12 mis o 1 Tachwedd 2016. Ym mis Medi 2017, cyflwynodd y Cyngor ei gais i'r Trysorlys er mwyn iddo gael mynediad at y raddfa ostyngedig hon am 12 mis arall, o 1 Tachwedd 2017.

Aildrefnu Dyledion

Arhosodd y taliad premiwm ar gyfer ad-daliad cynnar o ddyled PWLB yn gymharol ddrud am fenthyciadau ym mhortffolio'r Cyngor ac felly nid oedd aildrefnu dyledion yn ddeniadol. O ganlyniad, ni fu unrhyw weithgarwch aildrefnu.

Mae newidiadau yn y portffolio dyledion dros y chwarter wedi llwyddo i leihau'r lefel o fenthyciadau, ynghyd â lleihau'r risg credyd, drwy ad-dalu'r benthyciadau o'r balansau buddsoddi.

5. GWEITHGAREDDAU BUDDSODDI

Mae'r Cyngor yn dal buddsoddiadau sylweddol, sy'n cynrychioli incwm a dderbynnir cyn gwariant, ynghyd â'r balansau a'r cronfeydd wrth gefn.

Mae'r Arweiniad ar Fuddsoddiadau Llywodraeth Leol yng Nghymru yn rhoi blaenoriaeth i ddiogelwch a hylifedd a nod y Cyngor yw cyflawni enillion sy'n gymesur â'r egwyddorion hyn.

Mae'r Cyngor yn dal arian wedi ei buddsoddi sydd yn cynrychioli'r incwm a derbyniwyd o flaen y gwariant yn ogystal â balansau a chronfeydd. Yn ystod y 5 mis, mae balans buddsoddiadau'r Cyngor yn amrywio rhwng £68.5 a £31.6 miliwn oherwydd gwahaniaethau amser rhwng incwm a gwariant. Dangosir y sefyllfa buddsoddi yn ystod y cyfnod yn y tabl isod.

	31.3.17 Balans £m	5 mis Symudiad £m	31.8.17 Balans £m
Banks & building societies (unsecured)	21.3	(8.1)	13.2
Covered bonds (secured)	2.2	0	2.2
Government (incl. local authorities)	6.0	11.0	17.0
Money Market Funds	0.0	18.2	18.2
Total investments	29.5	21.1	50.6

Diogelwch y cyfalaf sy'n parhau'n brif amcan y Cyngor wrth fuddsoddi. Cynhaliwyd hyn drwy ddilyn polisi gwrthbartion y Cyngor, sydd wedi'i nodi yn y Datganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys am 2017/18.

Aseswyd ansawdd credyd y gwrthbartion a'i fonitro drwy gyfeirio at y statws credyd (isafswm y statws credyd tymor hir ar gyfer gwrthbartion a benwyd gan y Cyngor oedd A- ar draws asiantaethau statws credyd Fitch, S&P a Moody's); prisiau cyfnewid diffygion credyd, datganiadau ariannol, gwybodaeth ar gymorth posib gan y llywodraeth ac adroddiadau yn y wasg ariannol.

Adroddiad Perfformiad

Mae'r Cyngor yn mesur y perfformiad cyllidol gweithgareddau rheolaeth trysorlys ar sail effaith ar y cyllideb refeniw yn erbyn meincnod cyfraddau llog, fel y dangosir yn y tabl isod.

Dyddiad	Cyfartaledd Gwerth – Sgôr Risg Credyd	Cyfartaledd Gwerth – Statws Credyd	Cyfartaledd Amser – Sgôr Risg Credyd	Cyfartaledd Amser – Statws Credyd
31/03/17	4.22	AA-	3.27	AA
30/06/17	4.07	AA-	3.30	AA

Sgorio:

- Mae'r gwerth cyfartalog yn adlewyrchu ansawdd credyd buddsoddiadau yn ôl maint yr ernes.

- Mae'r amser cyfartalog yn adlewyrchu ansawdd credyd buddsoddiadau yn ôl aeddfedrwydd yr ernes.

-AAA = ansawdd credyd uchaf = 1

-D = ansawdd credyd isaf = 26

Y nod = A- neu statws credyd uwch, gyda sgôr o 7 neu'n is, i adlewyrchu'r dull buddsoddi presennol gyda'r prif ffocws ar ddiogelwch.

Roedd buddsoddiadau gyda banciau a chymdeithasau adeiladu yn cynnwys cyfrifon ar alw, adneuron cyfnod cyfradd sefydlog a thystysgrifau adneuron, cronfeydd marchnad wedi'u cyfuno a bondiau gorchuddiedig.

£36.5m oedd y balans cyfartaledd arian yn ystod y pum mis. Roedd cyfradd Banc y DU wedi aros ar 0.25% ers August 2016.

£0.17m yw'r cyllideb incwm buddsoddi'r Cyngor ar gyfer y flwyddyn yn seiliedig ar allbwn buddsoddi o 0.5% ar gyfer y flwyddyn gyfan.

Adroddiad Cydymffurfio

Mae'r Pennaeth Cyllid yn cadarnhau cydymffurfiaeth â'i Ddangosyddion Darbodus am 2017/18, a sefydlwyd ym mis Mawrth 2017 fel rhan o Ddatganiad Strategaeth Rheoli Trysorlys y Cyngor.

Cyfyngiadau Dyled

Dangosir cydymffurfiad gyda'r cyfyngiad awdurdodwyd a'r cyfyngiad gweithredol ar gyfer dyled allanol yn y tabl isod.

	5 mis Uchafswm	31.8.17 Gwir	2017/18 Ffin Weithredol	2017/18 Ffin Awdurdol	Cydymffurfwyd
Borrowing	109m	106.5m	180m	190m	✓
PFI & finance leases	4.0m	4.0m	0	0	✓
Total debt	113m	113m	180m	190m	✓

Dangosyddion Rheolaeth Trysorlys

Mae'r Cyngor yn mesur a rheoli ei datguddiad at risgiau rheolaeth trysorlys wrth ddefnyddio'r dangosyddion canlynol.

Mae'r Pennaeth Cyllid yn hapus i adrodd bod yr holl weithgareddau rheolaeth trysorlys yn ystod y pum mis at 31 Awst 2017 wedi cydymffurfio yn gyflawn gyda Chod Ymarfer CIPFA a'r Strategaeth Rheolaeth Trysorlys a gafodd ei chymeradwyo gan y Cyngor.

Diogelwch: Mae'r Cyngor wedi mabwysiadu mesur gwirfoddol i ddangos ei sensitifrwydd i risg credyd trwy fonitro sgôr credyd cyfartalog yn ôl cyfran gwerth ei bortffolio buddsoddi. Caiff hyn ei gyfrifo trwy roi sgôr i bob buddsoddiad (AAA=1, AA+=2, ac ati) a chymryd y cyfartaledd rhifyddol, gan bwysu'r cyfartaledd yn ôl maint pob buddsoddiad.

	Target	Actual
Sgôr credyd cyfartal y portffolio	6.0	3.30

Cyfradd Llog: Nod y dangosydd hwn yw rheoli pa mor agored yw'r Awdurdod i risg cyfraddau llog. Bydd y terfynau uchaf ar risgiau cyfraddau llog sefydlog a chyfnewidiol, a fynegir fel cyfran o'r prif swm net a fenthyciwyd, fel a ganlyn:

	2017/18	2018/19	2019/20
Y terfyn uchaf ar gyfer cyfraddau llog sefydlog	100%	100%	100%
Gwir			
Y terfyn uchaf ar gyfer cyfraddau llog cyfnewidiol	50%	50%	50%
Gwir			

Strwythur Aeddfedrwydd Benthyciadau: Nod y dangosydd hwn yw rheoli pa mor agored yw'r Cyngor i risg ail gyllido. Bydd y terfynau uchaf ac isaf ar strwythur aeddfedrwydd benthyciadau cyfradd sefydlog fel a ganlyn:

	Upper	Lower	Actual
Dan 12 mis	25%	0%	0%
12 mis ac o fewn 24 mis	25%	0%	0.3%
24 mis ac o fewn 5 mlynedd	50%	0%	4.9%
5 mlynedd ac o fewn 10 mlynedd	75%	0%	16.3%
10 mlynedd ac o fewn 20 mlynedd	100%	0%	25.5%
20 mlynedd ac o fewn 30 mlynedd	100%	0%	12.7%
30 mlynedd ac o fewn 40 mlynedd	100%	0%	16.6%
40 mlynedd ac o fewn 50 mlynedd	100%	0%	8.7%

Mae'r cyfnodau amser yn dechrau ar ddiwrnod cyntaf pob blwyddyn ariannol. Y dyddiad aeddfedrwydd yw'r dyddiad cynharaf y gall y sawl sydd wedi rhoi'r benthyciad fynnu ad-daliad.

Prif Symiau a Fuddsoddir am Gyfnodau sy'n Hwyt na 364 diwrnod: Pwrpas y dangosydd hwn yw rheoli pa mor agored yw'r Cyngor i'r risg o fynd i golledion trwy geisio ad-daliadau buan ar ei fuddsoddiadau. Bydd y terfynau ar gyfanswm y prif swm a fuddsoddir i aeddfedu'n derfynol tu hwnt i ddiwedd y cyfnod fel a ganlyn:

7. Hyfforddiant Buddsoddi

Yn ystod y cyfnod, mynychodd swyddogion hyfforddiant buddsoddi gydag Arlingclose a CIPFA oedd yn berthnasol i'w swyddi.

8. Rhagolygon ar gyfer Gweddill 2017/18

Rhagwelir twf GDP y DU o gwmpas 1.6% ar gyfer 2017 ac 1.4% yn 2018. Bydd gwariant cwsmer darostwng y prif yrrwr i'r cyfnod gyda thyfiant gwan, gyda, efo buddsoddiad busnes llai oherwydd ansicrwydd ynglŷn â Brexit.

Mae achos canolog Arlingclose ar gyfer llwybr y Gyfradd Banc dros y tair blynedd nesaf yn dal ar 0.25%. Mae Arlingclose yn credu bod y chwyddiant uchel yn adlewyrchu'r effaith ar wendid sterling ar fewnforio, ac wrth wynebi olygfa twf gwannach bydd y rhai sydd yn gwneud polisiau yn Fanc Lloegr yn edrych bellach ymlaen. Y llwybr tebygol ar gyfer Cyfradd Banc yw iddo aros yn wastad ar 0.25%. Beth bynnag, mae risg islawr ar gyfer cyfraddau cael eu torri i 0.00% yn y tymor byr a thymor canol, a chwmpas i gyfraddau cael eu codi o 2019 ymlaen, er hynny yn ddiymhongar i 0.50%.

	Sep-17	Dec-17	Mar-18	Jun-18	Sep-18	Dec-18	Mar-19	Jun-19	Sep-19	Dec-19	Mar-20	Jun-20	Sep-20
Official Bank Rate													
Upside risk	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25
Arlingclose Central Case	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25
Downside risk	0.00	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25

Mae Arlingclose yn gredu bod y Llywodraeth a'r Banc Lloegr gyda'r teclynnau a'r parodrwydd i'w defnyddio er mwyn atal unrhyw broblemau ar draws y farchnad sydd yn arwain at feddiannau banc yn syth. Mae'r dull gofalus ar gyfer cyngor credyd yn golygu bod y banciau sydd ar restr gwrthbartion cyfredol y Cyngor gyda digon o fyffer ecwiti er mwyn delio gydag unrhyw broblemau lleol yn y tymor byr.

Dangosyddion Darbodus 2017/18

Mae Deddf Llywodraeth Leol 2003 yn gofyn i'r Cyngor roi ystyriaeth i'r Cod Darbodus ar gyfer Cyllid Cyfalaf mewn Cynghorau Lleol (y Cod Darbodus) wrth bennu faint o arian a all fforddio ei fenthyg. Amcanion y Cod Darbodus yw sicrhau, o fewn fframwaith clir, fod cynlluniau buddsoddi cyfalaf a chynghorau lleol yn fforddiadwy, yn ddarbodus ac yn gynaliadwy, ac y gwneir penderfyniadau rheolaeth trysorlys yn unol ag arfer broffesiynol dda. Er mwyn dangos bod y Cyngor wedi bodloni'r amcanion hyn, mae'r Cod Darbodus yn gosod y dangosyddion a ganlyn, ac mae'n rhaid eu gosod a'u monitro'n flynyddol.

Amcangyfrifon Gwariant Cyfalaf: Gellir crynhoi gwariant cyfalaf a chyllido'r Cyngor fel a gynlluniwyd fel hyn:

Gwariant Cyfalaf a Chyllido	2016/17 Gwir £m	2017/18 Amcangyfrif £m	2018/19 Amcangyfrif £m	2019/20 Amcangyfrif* £m
Cyfanswm Gwariant	29.3	25.5	10.3	6.7
Derbyniadau Cyfalaf	0.8	1.3	0.0	0.0
Grantiau Llywodraeth	11.5	6.7	2.5	2.5
Refeniw	2.9	8.9	3.5	0.0
Benthyca	14.1	8.6	4.3	4.2
Cyfanswm Cyllido	29.3	25.5	10.3	6.7

* Nid yw'r amcangyfrif ar gyfer 2019/20 yn cynnwys cynlluniau newydd gan nad ydynt wedi cael eu cymeradwyo eto.

Amcangyfrif Gofyn Cyllido Cyfalaf: Mae'r Gofyn Cyllido Cyfalaf (CFR) yn mesur angen sylfaenol y Cyngor i fenthyca at ddibenion cyfalaf.

Gofyn Cyllido Cyfalaf	2016/17 Gwir £m	2017/18 Amcangyfrif £m	2018/19 Amcangyfrif £m	2019/20 Amcangyfrif* £m
Cronfa Gyffredinol	177.0	179.6	176.4	173.0

Dyled Gros a'r Gofyn Cyllido Cyfalaf: Er mwyn sicrhau mai dim ond at ddibenion cyfalaf y bydd y ddyled dros y tymor canolig, dylai'r Cyngor sicrhau nad yw'r ddyled, ac eithrio yn y tymor byr, yn uwch na chyfanswm y gofyn cyllido cyfalaf yn y flwyddyn flaenorol, ynghyd â'r amcangyfrifon ar gyfer unrhyw gynnydd ychwanegol yn y gofyn cyllido cyfalaf ar gyfer y flwyddyn gyfredol a'r ddwy flynedd ariannol nesaf. Mae hwn yn ddangosydd allweddol o ba mor ddarbodus yw rhywbeth.

Dyled	31/03/17 Gwir £m	31/08/17 Gwir £m	31/03/18 Amcangyfrif £m	31/03/19 Amcangyfrif £m	31/03/20 Amcangyfrif* £m
Benthyciadau	113.4	106.8	106.8	106.8	106.1
Lesau Cyllidol	2.3	2.5	2.3	2.2	2.1
Cyfanswm Dyled	115.7	109.3	109.1	109.0	108.2

Disgwylir y bydd cyfanswm y ddyled yn aros islaw'r CFR yn ystod y cyfnod rhagweld.

Mae gwir lefelau'r ddyled yn cael ei fonitro yn erbyn y Ffin Weithredol a'r Terfyn Awdurdodedig ar gyfer Dyledion Allanol isod.

Ffin Weithredol ar gyfer Dyledion Allanol: Mae'r ffin weithredol yn seiliedig ar amcangyfrif y Cyngor o'r sefyllfa fwyaf tebygol h.y. darbodus, ar gyfer dyledion allanol, yn hytrach na'r sefyllfa waethaf bosib.

Ffin Weithredol	2016/17 Gwir £m	2017/18 Amcangyfrif £m	2018/19 Amcangyfrif £m	2019/20 Amcangyfrif £m
Benthyciadau	175	180	190	190
Ymrwymadau tymor hir eraill	0	0	0	0
Cyfanswm Dyled	175	180	190	190

Y Terfyn Awdurdodedig ar gyfer Dyledion Allanol: Y terfyn awdurdodedig yw'r terfyn benthycia fforddiadwy a bennir yn unol â Deddf Llywodraeth Leol 2003. Dyma'r uchafswm all y Cyngor fod mewn dyled yn gyfreithiol. Mae'r terfyn awdurdodedig yn rhoi hyblygrwydd ychwanegol uwchlaw'r ffin weithredol ar gyfer symudiadau arian anarferol.

Terfyn Awdurdodedig	2016/17 £m	2017/18 £m	2018/19 £m	2019/20 £m
Benthyciadau	195	190	200	200
Ymrwymadau tymor hir eraill	0	0	0	0
Cyfanswm Dyled	195	190	200	200

Cymhareb Costau Cyllido i'r Llif Refeniw Net: Dangosydd o fforddiadwyedd yw hwn, ac mae'n amlygu'r goblygiadau refeniw ar gyfer gwariant cyfalaf presennol ac arfaethedig trwy adnabod cyfran y gyllideb refeniw sydd ei hangen i gwrdd â chostau cyllido net o'r incwm buddsoddi.

Cymhareb Costau Cyllido i'r Llif Refeniw Net	2016/17 Gwir %	2017/18 Amcangyfrif %	2018/19 Amcangyfrif %	2019/20 Amcangyfrif %
Cronfa Gyffredinol	5.02	5.78	5.81	6.07

Effaith Ychwanegol Penderfyniadau ynghylch Buddsoddi Cyfalaf: Mae'r dangosydd hwn yn ymwneud â fforddiadwyedd ac mae'n dangos effaith penderfyniadau ynghylch buddsoddi cyfalaf ar lefelau'r Dreth Gyngor. Yr effaith gynyddol (*incremental impact*) yw'r gwahaniaeth rhwng cyfanswm gofyn cyllideb refeniw'r rhaglen gyfalaf cymeradwy presennol a'r gofyn cyllideb refeniw sy'n deillio o'r rhaglen gyfalaf arfaethedig.

Effaith Gynyddol Penderfyniadau ynghylch Buddsoddiadau Cyfalaf	2017/18 Amcangyfrif £	2018/19 Amcangyfrif £	2019/20 Amcangyfrif £
Cronfa Gyffredinol- Cynnydd ym Mand D y Dreth Gyngor	0	0	0

Mabwysiadu Cod Rheolaeth Trysorlys CIPFA: Ym mis Mawrth 2011, fe wnaeth y Cyngor fabwysiadu *Cod Ymarfer Rheolaeth Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus (Rhifyn 2011)* y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifiaeth.